

Прикази сајтова (веб-адресар) XVI

Rena Rädle (yp), Poseta Starom Sajmištu – starosajmiste.info, <<http://www.starosajmiste.info>> (30. IV 2013).

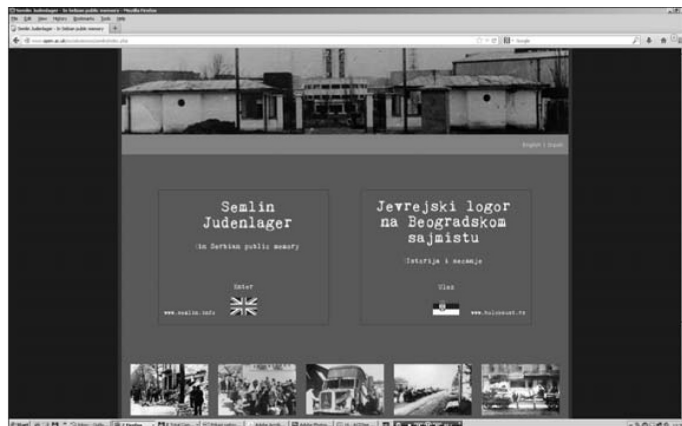

Презентација *Посета Старом сајмишту* свим заинтересованим посетиоцима нуди велики број садржаја везаних за историју и садашњост места где је Гестапо 1941. године формирао концентрациони логор. На почетној страници налази се мапа на којој су представље-

не локације на простору некадашњег сајма и где је помоћу мултимедијалних садржаја омогућено упознавање са топографијом личних прича о Старом сајмишту, а посетиоци сајта се могу информисати и о актуелним разговорима везаним за садашњост и будућност једног од главних места холокауста у окупираној Србији за време Другог светског рата. Уз мултимедијалну мапу, веб-сајт у другим секцијама садржи још доста других информација и материјала. Поред импресума и додатних детаља о пројекту на основу кога је сајт настао, ту је могуће сазнати још доста о историји логора на Сајмишту из понуђених текстова, транскрипта и аудио-записа, предавања др Милана Кољанина, хронологије догађаја, презентације архивских докумената, одабране „Библиографије о логору Сајмиште и о прогону Јевреја и Рома у Југославији“, интервјуе личности које у јавности актуелизују питање историје и односа према сећању на места страдања и злочина у Другом светском рату. Ту је и адресар препоручених институција и веб-страница за даље истраживање, затим преглед активности и јавних догађаја

покренутих ради дебате и праксе сећања на фашистичке злочине, а те активности су документовани видео-записима, аудио-записима и транскриптима у одељку Мултимедијална документација. Треба поменути и линк ка блогу *Форума за примењену историју* у оквиру кога је смештена и архива блога пројекта *Посета Старом сајмишту*. Од значаја је и то да сајт има верзије на енглеском и немачком језику, те мапу сајта ради лакшег сналажења.

**Jovan Byford, Jevrejski logor
na Beogradskom sajmištu. Istorija i sećanje,
<<http://www.open.ac.uk/socialsciences/semlin/index.php>>
(30. IV 2013).**

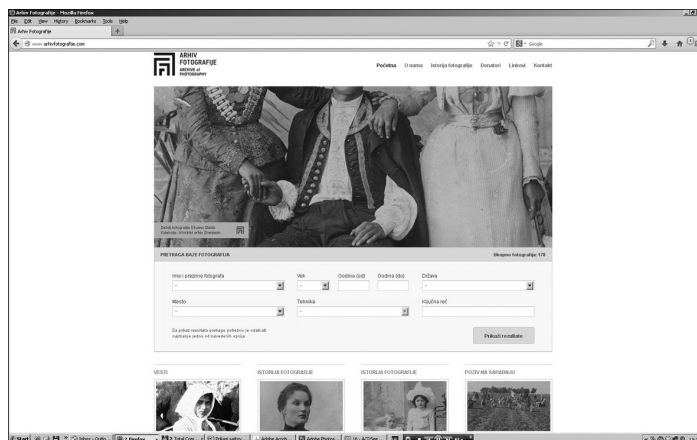

Веб-сајт *Јеврејски логор на Београдском сајмишту* аутора Јована Бајфорда фокусиран је на послератну меморизацију Старог сајмишта, једног од првих концентрационих логора у Европи, наменски изграђеног за интернацију Јевреја. Аутор објашњава да је сајт настао у склопу

истраживачког пројекта који покушава да расветли разлоге маргинализације Сајмишта у деценијама после Другог светског рата и то анализом представа о овом логору у југословенској/српској историографији, у медијима и на комеморативним церемонијама посвећеним његовим жртвама. Сајт се састоји од неколико секција: *Холокауст у окупираној Србији*; *Историја логора Сајмиште* (овде се могу погледати филмски снимци Београдског сајмишта из 1937. и 1938. године, који се чувају у Југословенској кинотеци); *Сећање на Сајмиште после Другог светског рата* (са подсекцијама Сајмиште после 1945 – хронологија и Сајмиште данас); *Живот у Јеврејском логору на Сајмишту: Писма Хилде Дајч* (која су у енглеској верзији сајта први пут доступне на енглеском језику); *Места Холокауста у Београду* (ова секција сајта је у изради, а аутор наговештава да ће се ту налазити виртуелни водич кроз главне локалитете везане за историју Холокауста у Београду); *Одабрана библиографија* (о Јеврејском логору на Ста-

ром сајмишту о Холокаусту у Србији). Једноставан и прегледан сајт користиће свима који се занимају за историју Холокауста и за дисциплину истраживања историје сећања.

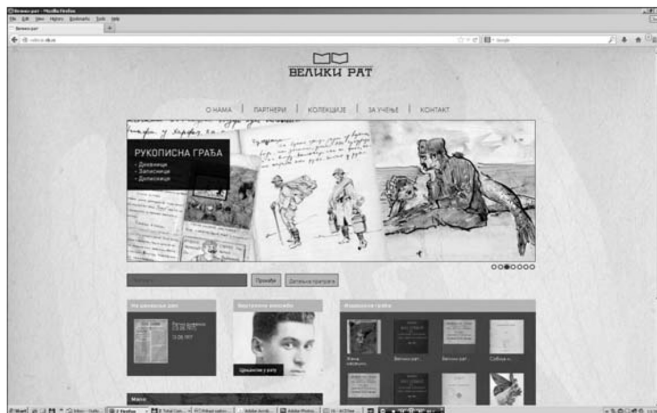
Arhiv fotografije, 2012, <<http://www.arhivfotografije.com>> (30. IV 2013).

Дигитализација фотографске грађе и стварање јединствене, јавне базе података, представља основну активност удружења *Архив фотографије*, основаног са циљем промоције фотографије као културног наслеђа. Интернет презентација Архива представља основни

вид информисања јавности о раду организације у чијим активностима учествују и друге установе и организације културе, приватни колекционари, и други стручњаци за фотографију. Поред веб-сајта и електронске базе фотографија, Архив своју делатност промовише и другим активностима, попут истраживања фотографије из перспективе историје и теорије фотографије, културологије, хуманистичких наука, те едукацијом шире публике и промоције фотографије као културног и интелектуалног наслеђа, изложбама, семинарима, штампаним материјалом и слично. Почетна страница сајта Архива изузетно је добро конципирана. Средишње место заузимају поља за напредну претрагу базе дигиталног фото-архива, а претрагу може се претраживати према аутору фотографије, месту настанка, веку и распону година, држави, техници и кључној речи. Испод поља за претрагу смештени су линкови са уводницима за рубрике које садрже вести, текстове из историје фотографије и позив на сарадњу. Оно што би у вези с том презентацијом нарочито требало истаћи је непогрешив утисак да су сајт креирала лица истински заинтересована за чување фотографског културног блага, али и то да је ово један од ретких примера код нас да су садржаји на интернету који посетиоцима нуде могућност уживања у фотографијама као сведочанствима протеклих времена изузетно добро организовани и прегледни.

Народна библиотека Србије, Велики рат, <<http://velikirat.nb.rs>> (30. IV 2013).

Сајт *Велики рат* Народне библиотеке Србије, пуштен у погон и представљен јавности 28. фебруара 2013. године, поводом дана НБС и Националног дана књиге, представља дигиталну библиотеку насталу као део пројекта Европеана колекције 1914–1918. године. Средишњи део презентације чини

одељак Колекције који садржи веома богат и разноврстан материјал о учешћу Србије и српског народа у Првом светском рату. Доступна грађа је разврстана у неколико категорија (Књиге, Периодика, Рукописна грађа, Плакати, Слике, Картографска грађа, Разно), а према речима аутора текста на сајту, циљ је да се корисницима омогући истраживање и коришћење дигитализованих колекција како из НБС тако и других институција које чувају сродну грађу. Структура података за сваку од унетих јединица у колекцији састоји се од неколико поља, која варирају у зависности од врсте извора, а вероватно и од претходно расположивих (аналогних) података (на пример, предметна одредница није свугде унета).

Због чињенице да су овакве колекције изузетно ретке код нас и вредности већ до сада урађеног, требало би указати и на неколико уочених (техничких) пропуста. Тест поља за претрагу није задовољио у горњем оквиру, већ је потребно употребити опцију за напредну претрагу. Такође, иако је омогућен заиста леп преглед доступне грађе, (документи су у задовољавајућој резолуцији, и са солидним прегледачем галерија), корисници су, нажалост, ускраћени за словну претрагу, а ни доступна претрага по таговима тренутно не функционише. Иако на сајту постоји посебна секција насловљена За учење, у њој су само назначени циљеви и значај доступних извора онима „који историју уче, као ђаци или студенти, који је предају у школама и онима којима је проучавање и истраживање овог раздобља хоби“. Можда би се посебност ове секције могла унапредити примерима њихове употребе за образовне сврхе. Похвално је што су корисницима дати општи услови коришћења доступне дигитализоване грађе, али је неубичајено да нигде нису наведена имена лица која су заслужна за остваривање пројекта (замислимо штампане зборнике са оволиком количином грађе без потписаних имена).

MihajloPupin.info, 2011, <<http://www.mihajlopupin.info>> (30. IV 2013).

Презентација посвећена Михајлу Пупину састоји се од неколико целина које осветљавају живот и дело славног научника. Посетиоци сајта се у секцији *Важни датуми* на почетној страници могу упознати са основним цртама, а у одељку *О животу* сазнати више детаља из Пупинове

биографије, од детињства и одрастања, па све до активности до краја живота. Посебни делови садрже податке о Пупиновом школовању, стваралаштву, патентима. Затим, ту су још и галерије фотографија и прилози са хронолошком листом признавања Пупинових патената, стеченим признањима, наградама и одликовањима, информацијама о чланству у научним и стручним удружењима, почасним титулама, донацијама које је чинио, његови говори, изјаве других личности о њему и однос с њима (однос према Николи Тесли), те библиографија његових књига и књига о њему. Са почетне странице могуће је ући и у виртуелну библиотеку са три књиге у pdf формату (иако је одељак Књиге у фази израде). Аутори сајта понудили су и могућност да посетиоци учествују у анкети о начину на који су сазнали за живот и дело Михајла Пупина. На основу тога можемо претпоставити да је сајт креирао неко коме је стало да популарише и прошири знања о Михајлу Пупину. Поред недостатка информација о ауторима и/или уредницима, о аматеризму презентације говори и недостатак описа фотографија у галерији, помешан српски и енглески језик у одељку Прилози, непотребна музичка подлога која се аутоматски поново активира са посетом новој страници (иако се претходно заустави), те можда сувишна опција за конвертовање у pdf формату и штампање. Такође, с обзиром на личност којој је посвећена, било би лепо да постоји верзија и на енглеском језику. Упркос томе, ово је свакако веома драгоцен презентација, која може бити од користи широком кругу корисника.